

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2017 FÖR RIKSFÖRBUNDET VISAN I SVERIGE (RVS)

Inledning

Riksförbundet Visan i Sverige bildades 2006 och hade 2017 35 medlemsorganisationer. Förbundet har som inriktning att synliggöra visan, främja kontakter och utbyte av erfarenheter mellan medlemsföreningar och stimulera människor att själva och i gemenskap odla visan i alla dess former. Vidare att agera i föreningsgemensamma intressen gentemot myndigheter, företag, massmedia och andra organisationer, stödja medlemsföreningarnas existens och bildandet av nya föreningar samt samarbeta med liknande sammanslutningar, som kan bidra till att vi kan uppnå våra målsättningar. RVS skall också försöka stimulera utveckling och nyskapande inom viskonsten samt genom rådgivning och utbildningserbjudanden försöka stimulera medlemsföreningarnas verksamhet.

Styrelsen mm

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Ordinarie

Håkan Hultin, ordförande, Visans Vänner Skaraborg

Pia Eksell, vice ordförande, Taubesällskapet

Anders Gunnarsson, kassör, Visans Vänner i Uddevalla

Gun Karlsson, sekreterare, Cornelis Vreeswijksällskapet

Peter Bengtsson, ledamot, Visans Vänner i Sölvesborg

Suppleanter

Magda Andersson, Visans Vänner i Umeå VISUM

Johan Piribauer, Inlandskult Arvidsjaur

Kristian Svensson, YTF

Revisorer

Tord Håkansson, sammankallande

Torbjörn Johansson, suppleant

Styrelsen har under år 2017 haft 8 protokollförda sammanträden. Styrelsen hade dessutom en strategiträff på Särö den 3/11 – 5/11 2017 i samband med NordVisas årliga vissammankomst, där drygt 200 visvänner från hela Norden samlats. Styrelsen deltog också på årets Folk- och Världsmusikgala i samband med visriksdag och årsmöte.

Ekonomi

Vi fick för 2017 ett bidrag från Kulturrådet på 105.000 kr. Olyckligtvis hade vi inte uppmärksammat att Kulturrådet hade tidigare lagt sin ansökningsfrist för 2018, vilket innebär att verksamhetsbidraget för 2018 bortfaller. Kulturrådet har försäkrat att detta inte kommer att minska våra möjligheter att få ett verksamhetsbidrag för 2019.

Situationen medför att vi under 2018 både måste prioritera aktiviteter och kostnader kraftigt, men också vara speciellt aktiva i att söka andra finansieringskällor.

Det ekonomiska resultatet för 2017 blev en förlust på 22.555:-, något som emellertid var planerat i samråd med Kulturrådet för att använda ett överskott från tidigare verksamhetsbidrag.

Medlemmar och medlemskontakter

Antalet medlemsföreningar ökat betydligt under 2017 från 30 medlemmar under 2016 till 35 under 2017. En bidragande orsak har varit vårt engagemang i den Nordiska konferensen för Visfestivaler. Det totala antalet medlemmar som RVS representerar är drygt 5000 personer. RVS är därmed det största riksförbundet för Visorganisationer i Norden.

Styrelsen har inom sig fördelat 2 – 4 medlemsföreningar att hålla kontakt med under verksamhetsåret. Det är viktigt att hålla en nära och fortlöpande dialog med våra medlemmar för att säkra att vi driver de frågor som medlemmarna anser angelägna. Detta är ett område som kräver mer insats för att vi skall nå en tillfredsställande dynamik i föreningsarbetet.

Arbetet med att rekrytera nya medlemmar har varit framgångsrikt under 2017 och vi har en pågående dialog med fler föreningar.

Regionträffar

Under 2017 genomfördes 3 regionträffar (Norrland/Mellansverige/Västsverige) med gott resultat. Syd blev försenad och regionträffen beräknas genomförd under 2018 då vi räknar med att genomföra 4 regionträffar. Det enda område där vi hittills inte har planer för en regionträff är Stockholmsområdet, som vi dock räknar med att få igång under 2019.

Regionträffarna har varit populära och bidrar till förbättrad dialog med styrelsen och till ökat samarbete och erfarenhetsutbyte mellan de olika medlemsföreningarna i regionen.

Visriksdag och Folk- och Världsmusikgalan

2017 hölls Folk- och Världsmusikgalan i Helsingborg på Dunkers Kulturhus.

RVS finansierade och ledde tre olika välbesökta seminarier under lördagen.

En workshop under titeln Instrumentbygge i samspel leddes av gitarrbyggaren Peter Bengtsson och Johannes Holmquist, specialist på blåsinstrument.

Karin Strand vid Svenskt Visarkiv föreläste om tiggerverser och andra socialt orienterade visor i skillingtryck, ett område som hon också utgett en bok om.

En paneldiskussion om skillnader och likheter mellan litterär visa, folkvisa och folkmusik hölls under titeln ” Grenar på samma träd eller helt olika träd” med representanter både från vismiljön och folkmusikmiljön.

Moderator var Dan Lundberg, docent och chef för Svenskt Visarkiv och övriga deltagare var Jan Hammarlund, folksångare och visdiktare, Astrid Selling, riksspelman, folksångerska, kompositör och musikarrangör, Anders Gunnarsson, riksspelman, Johanna Bölja, folksångerska och pedagog, Lucas Stark, vissångare samt Nanna Walderhaug, vissångerska och lärare i låtskrivning och gitarrspel på Visskolan i Västervik. Den ganska enhälliga slutsatsen var att det var grenar på samma träd och att det verkade konstlat att göra kraftiga avgränsningar mellan musikformerna.

Eftersom årets Nordiska showcase för folkmusik blev beslutat mycket sent i processen detta år blev det inte möjligt för RVS och Norsk Viseforum att haka på den aktiviteten i Helsingborg på samma sätt som vi gjorde i Västerås 2016.

Under detta års juryarbete blev inte resultatet lika förmånligt för Visan som 2016 och folkmusiken dominerade helt bland domeringarna.

Vid mässan sålde vi prenumerationer på vår tidskrift Visor och presenterade projektet Visor för Alla. Projektet Visor för Alla väckte visst intresse hos representanter för Kulturrådet, medan prenumerationförsäljningen var mycket svagare än på fjorårets mässa.

Årsmötet hölls på fredagen i anslutning till firandet av 70-årsjubileet för medlemsföreningen Visans Vänner i Helsingborg med flera intressanta diskussioner. Det blev där också främjat förslag om att göra en separat Visriksdag åtskilt från Folk- och Världsmusikgalan för att inte drunkna i galans aktiviteter. Dessutom var det mycket tveksamt om förläggandet av årsmötet i anslutning till Folk- och Världsmusikgalan medfört fler besökare på årsmötena.

På jubileumsfesten för Visans Vänner i Helsingborg deltog flera av morgondagens deltagare i paneldebatten med populära visframföranden.

Styrelsens Särökonferens

I anslutning till Säröträffen som för 2017 anordnades fredag den 3 november t.o.m. söndag den 5 november genomfördes ett arbetsmöte för RVS styrelse. Det innebar att styrelsen kom till Särö på fredagen den 2 november, och sedan hade ett arbetsmöte hela fredagen innan själva Säröträffen tog vid.

Med tanke på de begränsade möjligheter styrelsen har att mötas fysiskt är detta arbetsmöte av central betydelse för verksamheten. Under arbetsmötet diskuterades idéer för vår framtida verksamhet och prioriterades projekt för att lägga grunden för nästa års verksamhetsplan.

Det genomfördes också nordiska möten för tidskriftens Visor/Visers verksamhet på lördagen.

Dessutom deltog representanter för styrelsen på Nordvisas årsmöte.

Det gavs också möjlighet att marknadsföra RVS för alla församlade visintresserade, inte minst därför att vi hade förlagt utdelningen av Svenska Vispriset till Särökonferensen

Jämställdhet

Vi har under året diskuterat jämställdhetsfrågor, men har inte haft resurser att genomföra konkreta åtgärder på området.

Låtskrivarkurs för unga

Vi lyckades i november 2017 genomföra en tvådagars låtskrivarkurs för unga i samarbete med RUM (Riksförbundet Unga Musikanter), Kulturens Bildningsverksamhet och Kulturskolan i Vänersborg.

Målgruppen för kursen var unga med en viss erfarenhet av musikframförande som åldersmässigt gick på högstadiet eller gymnasiet. Målsättningen var att stimulera intresset för visor och låtskrivning för unga och samtidigt skapa ett intresse för att senare vidareutbilda sig på visskolorna.

9 elever deltog, alla kvinnliga i åldern 13-18 år.

Vi hade totalt 5 pedagoger, alla själv artister och låtskrivare med pedagogisk erfarenhet för att både kunna fungera som förebilder och utbildare. Varje dag leddes kursen av en manlig och kvinnlig låtskrivare (Dag 1: Maud Lindström/Simon Swahnström och dag 2: Gunnar Källström/Maja Heurling) samt en manlig gitarrpedagog (Lennart Svensson). Gitarrpedagogen var densamma bägge dagarna.

Utvärderingen av kursen är mycket positiv både av lärare och elever och vi har nu en kursmodell som fungerar. Nu återstår det att finna finansiering för att kunna föra projektet vidare i större skala.

Visor för Alla – ett projekt för att öka exponeringen av visan

I april 2017 genomfördes ett pilotprojekt i samarbete med Bygdegårdarna i Blekinge för att föra ut den moderna visan på landsbygden och dessutom testa ut ny teknologi. Konserterna sändes på internet parallellt med live-konserten och kunde sedan ses på you-tube.

Två artistkombinationer framträdde på två bygdegårdar vardera. Varje artistkombination bestod av en artist med lokal förankring och en nationellt etablerad artist. De nationellt etablerade artisterna var Jenny Almsenius och Frida Braxell.

Teknologin fungerade bra, men publikbesöket på bygdegårdarna otillfredsställande.

Vi diskuterar både internt och med bygdegårdarna hur projektet kan utvecklas vidare.

Utbildning

RVS är medlem i MAIS för att kunna erbjuda våra arrangörer vidareutbildning.

Med Kulturens har vi ingått ett samarbete beträffande Evelyn, ett coaching-projekt för artister under etablering. Starten på projektet sker under 2018.

I samarbete med Norsk Viseforum genomfördes två konferenser för Visfestivaler under 2017 för att uppgradera deras marknadsföringskompetens.

Samspel

Som en del av vårt samarbete med MAIS deltar RVS i projektet SAMSPEL, finansierat av Statens Musikverk, för att skapa nya spelplatser och nationella turnéer genom aktiviteter för att matcha artister och arrangörer. Inom Samspel har Visan har valts som en av fem genrer i pilotprojektet Turnéfest som skall genomföras i november 2018.

Nordiskt samarbete

RVS har en nära kontakt med övriga nordiska riksorganisationer för visan samt Nordvisa, där RVS representeras genom en styrelseplats.

Vidare är RVS ömsesidig medlem i Föreningen Norden för att på sikt främja gemensamma aktiviteter för visan och för vår nordiska tidskrift. Vi har under 2017 fört diskussioner om ett samarbete i samband med Förening Nordens 100-årsjubileum 2019.

Vistidskriften Visor/Viser

Under 2017 kom två nya nummer av tidskriften ut vilket betyder 10 nummer och fem års verksamhet. Tidskriften har fått mycket positiv respons när det gäller kvalitet och innehåll, men utmaningen för fortsatt drift är antalet prenumeranter. Representanter för RVS har varit aktiva prenumerationsförsäljare på några visfestivaler, men det är tydligt att det mest rationella sättet att öka antalet prenumerationer är genom föreningsprenumerationer. Här har vi en ökande trend, men anslutningen är ännu inte tillräcklig för att tidskriften skall kunna få den genomslagskraft som är nödvändig. Det är också nödvändigt att skapa en bättre ekonomi i tidskriften då det på sikt är svårt att få artiklar helt på ideell basis. RVS ser tidskriften som ett viktigt verktyg för att öka medvetenheten om visan.

Svenska Vispriset

Svenska Vispriset är en utmärkelse för en bred och långvarig insats för främjande av visans ställning i Sverige. Pristagaren kan vara artist, men behöver inte nödvändigtvis vara det. Som artist skall man ha utfört insatser för visan vid sidan av att sjunga den.

Detta är medlemsföreningarnas pris och måste betalas av medlemsföreningarna då reglerna för RVS:s verksamhetsbidrag inte tillåter att vi använder våra medel till att finansiera den här typen av utmärkelser. Våra medlemsföreningar kan köpa andelar i priset, en andel kostar 500:- och minimibeloppet som utdelas är 5000:- RVS förmedlar priset och utser pristagare genom en jury och försöker efter bästa förmåga skapa intresse i pressen för priset, vilket inte varit enkelt.

Svenska Vispriset 2017 gick till Gun Hemström och utdelades under Särökonferensen den 4 november 2017 med följande motivering:

Svenska Vispriset 2017 går till en verklig eldsjäl som i många år varit synnerligen aktiv i visans värld.

Gun Hemström lyssnar till synes alltid på visor. Var helst konserter eller festivaler arrangeras syns Gun i publiken. Men det är verkligen inte allt. Hon dokumenterar konserter med sin fantastiska fotografering och filmning. Hon arrangerar egna visstunder. Gun bedriver också "fadderverksamhet" för begåvade ungdomar som vill ägna sig åt visor. Hon är mycket mån om att kvinnor ska kunna ta sig fram i dessa sammanhang. Ett stort engagemang för Cornelissällskapet har också alltid funnits. Gun är en kraftfull debattör som vet vad hon vill och

sannerligen inte är rädd för att säga vad hon tycker. Vi är stolta att få dela ut priset till denna utmärkta ambassadör för visan som konstform.

Visriksdag 2018

Visriksdagen för 2018 med årsmöte har förlagts till Sölvesborg den 5-6. Maj.

2018-04-06

Håkan Hultin
Ordförande